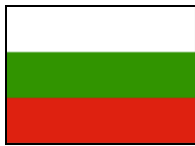

Европейски съюз

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА-ЛОМ

Утвърдил: .....

П.Пенкова

Председател на КУО на МИГ ЛОМ

„МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА - ЛОМ”
СТРАТЕГИЯ ЗА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ (2014-2020)

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

С ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА
ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО СВОМР НА МИГ ЛОМ
ПО МЯРКА 1-4.1
„ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА”
ОТ
СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ ЛОМ

Процедура на подбор на проекти BG06RDNP001-19.075 по мярка 1- 4.1. Инвестиции в земеделски стопанства

Съдържание

1. Наименование на програмата:	3
2. Наименование на приоритетната ос:	3
3. Наименование на процедурата:	4
4. Измерения по кодове:	4
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	6
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата:	6
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ БФП за конкретен проект:	7
10. Процент на съфинансиране	7
11. Допустимост на кандидатите:	8
11.1 Критерии за допустимост на кандидатите	8
12. Допустими партньори:	13
13. Дейности, допустими за финансиране:	13
13.1. Допустими дейности	13
13.2. Недопустими дейности	14
13.3. Допустими проекти	15
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	18
14.1. Общи условия за допустимост на разходите	19
14.2. Допустими категории разходи	21
14.3. Недопустими разходи.....	23
15. Допустими целеви групи:	24
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:	25
17. Хоризонтални политики:	25
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:	25
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	26
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:	26
21. Ред за оценяване на проектите предложения:	26
21.1. Оценка на административното съответствие и допустимостта	26
21.2. Техническа и финансова оценка (ТФО)	26
22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:	28
23. Начин на подаване на проектите предложения/концепциите за проектни предложения:	29
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	31
25. Краен срок за подаване на проектите предложения:	38

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения	38
http://eumis2020.government.bg	38
27. Допълнителна информация:	38
27.1. Процедура за уведомяване на неуспелите и одобрените кандидати и сключване на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	38
28. Приложения към Условията за кандидатстване:	41

1. Наименование на програмата:

Програма за развитие на селските райони 2014-2020 (ПРСР) чрез Водено от общностите местно развитие.

2. Наименование на приоритетната ос:

Водено от общностите местно развитие

Приоритетна ос 1 на Стратегията за ВОМР на МИГ ЛОМ: „Устойчиво развитие на местната икономика”, специфична цел 1.1. „Създаване на устойчив земеделски сектор“

3. Наименование на процедурата:

Процедура чрез подбор на проектни предложения BG06RDNP001-19.075 по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4. „Инвестиции в материални активи“

4. Измерения по кодове:

Неприложимо

5. Териториален обхват:

Проектите по процедурата следва да бъдат изпълнени на територията на МИГ ЛОМ, включваща град Лом и селата Добри дол, Сливата, Орсоя, Долно Линево, Замфир, Ковачица, Станево, Сталийска махала и Трайково.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Настоящата мярка се отнася към Приоритет 1, Специфична цел 1.1 „Създаване на устойчив земеделски сектор“ от Стратегията за ВОМР на МИГ ЛОМ. Специфичната цел е насочена към подкрепа на земеделските производители, които през последните години са изправени пред редица трудности, което се отразява и на приходите от дейността.

Основна цел на подмярка 4.1. е повишаване конкурентоспособността на земеделието на територията на МИГ ЛОМ. Развитието на наличните материални мощности в стопанствата, в т.ч. малките земеделски стопанства (съгласно определението на ПРСР 2014-2020 г.), което се финансира по настоящата мярка, следва да допринесе за цялостното подобряване на икономическата конкурентоспособност на общината.

Специфични цели на подмярката са:

1. насърчаване въвеждането на нови технологии в производството и модернизация на -- физическия капитал;
2. опазване на компонентите на околната среда;
3. спазване стандартите на Европейския съюз (ЕС) и подобряване на условията в земеделските стопанства;
4. насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани

Проектите трябва да водят до подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

1. внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи; или

2. насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти; или

3. опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци; или

4. повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства; и/или

5. подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство; или

6. подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти; или

7. осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти

Обосновка: В т.3 „Описание на ситуацията към момента на кандидатстването“ от СВОМР, ал.2) „Потенциал за икономическо развитие“ , в т.ч. селско стопанство е констатирано, че са налични:

-Потенциал за повишаване на конкурентоспособността на селското стопанство чрез модернизация на техническата база, въвеждане на нови стандарти и пазарно ориентиране на производствата

-Възможност за отглеждане на почти всички видове култури поради наличието на плодородни почви и благоприятни климатични условия позволява

Идентифицираните заинтересовани страни в СВОМР на МИГ ЛОМ, които могат да реализират този потенциал, са земеделските производители. Те изпитват трудности с набирането на капитал или кредитен ресурс. Техните ограничени ресурси лимитират достъпа им до нови технологии и системи за управление, което се отразява негативно на ефективността на производството и възможностите за достъп до пазари, устойчиво развитие, присъствие и ефективно използване на ползите от растежа на тези пазари. Стратегията поставя фокус и на малките стопанства, които са многобройни на територията на МИГ, но в същото време земята, която притежават в много малка, за да позволява използването на същата техника като големите. Това поставя „малките“ стопани пред редица трудности като търсене на начини за реализация на своята продукция, невъзможността да преговарят за справедливи изкупни цени, затруднения достъп до финансов ресурс и др. Кандидатствайки по стратегията те ще имат възможност да преодолеят тези пречки и да помогнат за икономическото развитие на МИГ. **Очаквани резултати:** Подмярка 4.1. ще даде възможност за инвестиции в малките стопанства , със СПО от 2000 -8000 евро, както и в тези със СПО над 8000евро. Така ще се постигне подобряване на икономическата устойчивост и резултати на стопанството, реструктуриране и развитие на налични материални мощности в стопанствата, което ще доведе до подобряване на икономическото състояние на територията.

7. Индикатори:

МИГ ЛОМ наблюдава и контролира качеството на изпълнението на Стратегията за ВОМР, като следи степента на постигане на индикаторите. Стратегията е определила целевите стойности на индикаторите, спрямо които се измерва постигането на нейните цели. Индикаторите по подмярка 4.1 и целевите им стойности, които трябва да бъдат достигнати, са дадени в таблицата:

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 1-4.1. „ПОДКРЕПА ЗА ИНВЕСТИЦИИ В ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА“ /ПРСР/

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел 2023	Източник на данни
Резултат	Брой проекти, финансирани по мярката	брой	8	Отчети на МИГ
Резултат	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	брой	8	Отчети на МИГ
Резултат	Размер на публичната помощ от ЕЗФРСР	хил. лв.	567	Отчети на МИГ
Резултат	Брой, подпомогнати стопанства от животновъдния сектор	брой	1	Отчети на МИГ
Въздействие	Дял на младите фермери, финансирани по мярката	%	5	Отчети на МИГ
Резултат	Площ на създадените нови насаждения	дка	10	Отчети на МИГ
Въздействие	Създадени работни места	брой	3	Отчети на МИГ Бюро по труда

Проектните предложения задължително трябва да имат принос към постигането на поне един от посочените индикатори за резултат в съответствие с обявената от МИГ процедура за подбор на проекти.

ВАЖНО: Кандидатите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура чрез подбор посочват информация относно предвижданите за изпълнение индикатори в проектното предложение в раздел «Индикатори»

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП) по процедурата:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедура за подбор на проектни предложения по подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4. „Инвестиции в материални активи“ е както следва:

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Средства от ПРСР 2014 – 2020 г. (ЕЗФРСР)	Национално съфинансиране
567 182.00 лева (100 %)	510 463.80 лева (90 %)	56 718.20 лева (10 %)

Бюджетът по втори прием/втори краен срок е в размер на 228 911.00 лева

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ БФП за конкретен проект:

Минималният и максималният размер на заявената безвъзмездна финансова помощ за конкретен проект по процедурата за подбор на проекти по подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4. „Инвестиции в материални активи“ е в размер на:

За кандидати с размер на стопанствата над 8000 евро СПО:

Минимален размер на допустимите разходи: 5 000 лева. Минимален размер на БФП – 2500лв.

Максимален размер на допустимите разходи: 100 000 лева. Максимален размер на БФП – 90 000лв.

За кандидати с размер на стопанствата от 2 000 до 7 999 евро СПО:

Минимален размер на допустимите разходи: 5 000 лева. Минимален размер на БФП – 2500лв.

Максимален размер на допустимите разходи: 30 000 лева. Максимален размер на БФП – 24000лв.

10. Процент на съфинансиране

Интензитетът на финансовата помощ е както следва:

1. За кандидати с размер на стопанствата над 8000 евро СПО:

Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, като същата може да се увеличава на база общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи в следните случаи:

- ☐ За проекти представени от млади земеделски стопани финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За интегрирани проекти финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За проекти свързани със сливания на организации на производители финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За проекти с инвестиции в райони с природни и други специфични ограничения финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За проекти за колективни инвестиции представени от 6 до 10 ЗП финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За проекти за колективни инвестиции, представени от над 10 ЗП и/или групи/организации на производители финансовата помощ се увеличава с 20 %;
- ☐ За проекти с дейности, подпомагани по линия на ЕПИ за селскостопанска производителност финансовата помощ се увеличава с 10 %;
- ☐ За проекти с инвестиции в стопанства изпълняващи ангажименти по мярка „Биологично земеделие“ или сходни ангажименти по мярка 214 „Агроекологични плащания“, направление „Биологично земеделие“ от ПРСР 2007 -2013 г. финансовата помощ се увеличава с 15 %.

Допълнителната финансова помощ за млади фермери се предоставя в случай, че заявлението за подпомагане е представено от кандидат на възраст от 18 години и не повече от 40 години към датата на кандидатстване за финансова помощ.

Максималното комбинирано подпомагане за един проект на индивидуален бенефициент е не повече от 70 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Максималното комбинирано подпомагане за проекти за колективни инвестиции е не повече от 90 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

2. За кандидати с размер на стопанствата от 2 000 до 7 999 евро СПО:

Финансовата помощ е в размер до 60% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи;

Размерът на финансовата помощ се увеличава с 10 %, като максималното комбинирано подпомагане не може да надхвърля 80% в следните случаи:

- ☐ За проекти представени от млади селскостопански производители - 10 %;
- ☐ За проекти с дейности, подпомагани по линия на ЕПИ за селскостопанска производителност – 10 %;
- ☐ Проекти, интегриращи хоризонталните приоритети за иновации, опазване и възстановяване на околната среда, включително биологично производство, икономия на ресурси и адаптация към климатичните промени – 10 %.

11. Допустимост на кандидатите:

11.1 Критерии за допустимост на кандидатите

По настоящата процедура са допустими следните кандидати:

1. Земеделски стопани, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

- да са регистрирани като земеделски стопани съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители;
- минималният стандартен производствен обем на земеделското им стопанство е не по-малко от левовата равностойност на 2000 евро

2. Юридически лица, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия, които отговарят на следното условие:

- да са получили за предходната или текущата финансова година приход от земеделски дейности или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ, включително приход от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности, или приход от преработка на земеделска продукция или услуги, директно свързани със земеделски дейности, или получена публична финансова помощ. Не се прилагат за кандидати, създадени до 1 година преди кандидатстването за проекти с инвестиции в: сектор „животновъдство”, сектор „плодове и зеленчуци”, производство на „етерично – маслени и медицински култури”

3. Признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9 "Учредяване на групи и организации на производители" от ПРСР 2014 - 2020 г.

За подпомагане само за проекти за колективни инвестиции могат да кандидатстват и юридически лица, регистрирани по Търговския закон и/или Закона за кооперациите, които включват най-малко 6 лица и са извън посочените в т. 1 и т. 2.

Допустими са само кандидати със седалище за ЮЛ и постоянен адрес за физическите лица на територията на МИГ.

Кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности;

Кандидатът следва да има минимален СПО на стопанството не по-малък от 2000 евро.

Минималният стандартен производствен обем на земеделското стопанство се доказва с :

1. Регистрация на обработваната от кандидата земя и отглежданите животни в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и декларация (по образец) за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване; или
2. Документ за собственост или ползване на земята или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, която участва при изчисляването му, и декларация (по образец) за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване; или
3. Анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделски стопани, и декларация по образец за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване.

Обработваната от кандидата земя, която участва при изчисление на минималния стандартен производствен обем на земеделското стопанство, трябва да се стопанисва съгласно чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

За групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти е необходимо общият стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете на групата или организацията, отнесен към броя на земеделските стопани, членове на групата или организацията, да е над 8000 евро.

Кандидатите/ползвателите се подпомагат, при условие, че нямат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие".

11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите

1. Съгласно чл. 25, ал. 2 от Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове не могат да участват в процедура за подбор на проекти и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно чл. 54 от Закона за обществени поръчки. Кандидатите са длъжни да декларират, че не попадат в някоя от категориите, посочени в чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС 162/2016 г. Потенциалните кандидати не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че:
  - а) са обявени в несъстоятелност;
  - б) са в производство по несъстоятелност;
  - в) са в процедура по ликвидация;
  - г) са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон;
  - д) са преустановили дейността си;

- е) се намират в подобно положение, произтичащо от сходна на горепосочените процедури, съгласно законодателството на държавата, в която са установени;
- ж) е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за обществена поръчка са нарушили чл. 118, чл. 128, чл. 245 и чл. 301 – 305 от Кодекса на труда или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавите, в които кандидатите/партньорите са установени;
- з) са лишени от правото да упражняват определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието;
- и) са сключили споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с акт на компетентен орган;
- й) е доказано, че са виновни за неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора;
- к) имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към общината по седалището на УО и на кандидата/партньора, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатите/партньорите са установени и не е допуснато разсрочване, отсрочване и обезпечение на задълженията или задължението не е по акт, който не е влязъл в сила или размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година;
- л) са изпаднали в неизпълнение на разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;
- м) лицата, които представляват кандидата/партньора или членовете на управителни и надзорни органи или други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи на кандидатите/партньорите са правили опит да:
- i) повлияят на вземането на решение от страна на МИГ/УО, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или
- ii) получат информация, която може да им даде неоснователно предимство в процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
- н) лицата, които представляват кандидата/партньора или техни членовете на управителни и надзорни органи или други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи са осъждани с влязла в сила присъда и не са реабилитирани за:
- i) престъпление по чл. 108а, чл. 159а – 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 – 217, чл. 219 – 252, чл. 253 – 260, чл. 301 – 307, чл. 321, 321а и чл. 352 – 353е от Наказателния кодекс;
- ii) престъпление, аналогично на тези по горната хипотеза, в друга държава членка или трета страна;
- о) лицата, които представляват кандидата/партньора или техни членовете на управителни и надзорни органи или други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи е налице конфликт на интереси във връзка с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, който не може да бъде отстранен;
- п) е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от Закона за обществени поръчки (ЗОП);
- р) е установено, че:

- i) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;
- ii) не са предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор.

ВАЖНО: Декларацията по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 7 от ПМС 162/2016 г. следва да бъде попълнена и подписана от всички лица, които са посочени в чл. 40 от Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (приет с ПМС № 73 от 5.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 28 от 8.04.2016 г., в сила от 15.04.2016 г.) и по конкретно:

1. при събирателно дружество – лицата по чл. 84, ал. 1 и чл. 89, ал. 1 от Търговския закон;
2. при командитно дружество – неограничено отговорните съдружници по чл. 105 от Търговския закон;
3. при дружество с ограничена отговорност – лицата по чл. 141, ал. 1 и 2 от Търговския закон, а при еднолично дружество с ограничена отговорност – лицата по чл. 147, ал. 1 от Търговския закон;
4. при акционерно дружество – лицата по чл. 241, ал. 1, чл. 242, ал. 1 и чл. 244, ал. 1 от Търговския закон;
5. при командитно дружество с акции – лицата по чл. 256 във връзка с чл. 244, ал. 1 от Търговския закон;
6. при едноличен търговец – физическото лице – търговец;
7. при клон на чуждестранно лице – лицето, което управлява и представлява клона или има аналогични права съгласно законодателството на държавата, в която клонът е регистриран;
8. в случаите по т. 1 – 7 – и прокуристите, когато има такива;
9. в случаите, когато лицето има повече от един прокурист, декларацията се подава само от прокуриста, в чиято представителна власт е включена територията на Република България;
10. в останалите случаи, включително за чуждестранните лица – лицата, които представляват, управляват и контролират кандидата/партньора съгласно законодателството на държавата, в която са установени.
11. други лица със статут, който им позволява да влияят пряко върху дейността на предприятието по начин, еквивалентен на този, валиден за представляващите го лица, членовете на управителните или надзорните органи.

2. Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. (доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) при които кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или РА, което е което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане или заявката за плащане;
2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

3. За колективни инвестиции не се подпомагат кандидати, при които някое от лицата, участващи в юридическото лице, или някой от членовете на групата или организацията на производители:

1. притежава доминиращо влияние върху дейността на кандидата;
2. участва в проекта със стандартен производствен обем на земеделското си стопанство, който надвишава:

а) 30 на сто от общия стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете, с които те участват в проекта – за юридически лица, които не са признати групи производители или признати организации – за юридически лица, които не са признати групи производители или признати организации;

б) 40 на сто от общия стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете, с които те участват в проекта – за признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти; помежду си са свързани предприятия или предприятия партньори по смисъла на Закона за малките и средните предприятия.

3. помежду си са свързани предприятия или предприятия партньори по смисъла на Закона за малките и средните предприятия.

4. Не се предоставя финансова помощ в случай, че кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, попадат в някоя от категориите, определени в чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.).

5. Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ на кандидати/ползватели на помощ, които са включени в Системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г.

6. Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане или негов членове са създали изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство.

7. Финансовата помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и за които се установи, че са учредени или преобразувани с цел получаване на предимство в противоречие с целите на подмяката по ПРСР 2014 – 2020.

8. Финансовата помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които са в конфликт на интереси или свързаност с КУО на МИГ ЛОМ и кмета на Община Лом – попълва се Декларация - Приложение № 40 Декларация съгл. заповед № RD 09-647 /03.07.2019

Допълнително, кандидатите/партньорите следва да имат предвид, че посочените критерии за недопустимост се прилагат кумулативно с критериите за допустимост, изрично посочени в т. 11.1 от Условията за кандидатстване.

12. Допустими партньори:

неприложимо

13. Дейности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими дейности

1. Допустими дейности

- 1.1. Модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/ пряко свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда;
- 1.2. Модернизация и механизация /инвестиции във физически активи/ пряко свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда свързани с изпълнение на дейностите по мярка „Агроекология и климат“ и мярка „Биологично земеделие“;
- 1.3. Постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства;
- 1.4. Подобряване на енергийната ефективност на стопанствата;
- 1.5. Съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията;
- 1.6. Машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;
- 1.7. Недвижима собственост свързана с дейността на земеделските стопанства;
- 1.8. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия;
- 1.9. Производство от възобновяеми енергийни източници за нуждите на земеделските стопанства

Допустими са проекти с включени в тях дейности, които водят до подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

- 1.1 Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи; и/или
- 1.2 Насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти; и/или
- 1.3 Опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци; и/или
- 1.4 Повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства; и/или
- 1.5 Подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство; и/или
- 1.6 Подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти; и/или
- 1.7 Осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти.

2. Дейности за информиране и публичност

Пълният набор от мерки за информиране и публичност (визуализация), които бенефициентите трябва да прилагат при изпълнение на проекти финансирани от ЕСИФ, се съдържа в „Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация" 2014-2020, който може да бъде намерен на интернет страницата на Единния европейски портал:

13.2. Недопустими дейности

Недопустими по процедурата са следните видове дейности:

- Закупуване на оборудване втора употреба;
- Закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
- Инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда. Финансова помощ не се предоставя за проекти, включващи инвестиции, които не отговарят на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие или/и Закона за водите;
- Дейности, извършени преди подаването на заявление за финансиране от страна на бенефициента независимо дали всички свързани с тях плащания са направени или не, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на извършени преди 01.01.2014 г.;
- Когато правилата на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на ЕС или схеми за директно подпомагане, финансирани от Европейския земеделски фонд за гарантиране на земеделието, налагат ограничения върху производството или върху подпомагането на ЕС на равнището на отделния земеделски стопанин или отделното стопанство, инвестиции, които биха увеличили обема на производството над тези ограничения, не се подпомагат;
- Не се подпомагат като самостоятелен проект:
  - събарянето на стари сгради и производствени съоръжения;
  - инвестициите в нематериални активи.
- Дейности, извършени след изтичане на крайния срок за изпълнение на дейностите по проекта;
- Дейности, които вече са финансирани от други публични източници - от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз;
- Закупуване на дълготрайни активи втора употреба и на дълготрайни активи, които не са заведени за първи път от получателя на помощта (закупени от първи доставчик или производител);
- Закупуване на дълготрайни материални активи и дълготрайни нематериални активи, които не са пряко свързани с постигане на целите на проекта;
- Закупуване и/или доставка на ресурси за производство, имащи характер на стоково-материални запаси (суровини, материали, полуобработени компоненти, консумативи за производството, резервни части);
- Всички дейности, които не са сред посочените като допустими;
- Всякакви дейности от търговски характер, генериращи печалба за кандидата;
- Реклама на новите технологии, процеси, продукти/услуги – включително и не само публикуване на обяви в периодични издания, изработка и излъчване на рекламни спотове (радио и телевизионни) и др., различни от тези, които бенефициентите могат да прилагат при изпълнение на проекти, финансирани от ЕЗФРСР и посочени в „Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация" 2014-2020;

- Други дейности извън обхвата на допустимите дейности и непопадащи в приложното поле на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от ЕЗФРСР, Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмния период 2014 – 2020 г. (ПМС 189/2016).

Разходи за финансиране на недопустими дейности **няма** да бъдат възстановявани от ПРСР.

13.3. Допустими проекти

I. Общи изисквания:

1. Изпълнението на проектите следва да води до постигане на заложените цели в Стратегията за ВОМР на МИГ ЛОМ за повишаване конкурентоспособността на земеделието на територията на МИГ ЛОМ.
2. Проектите са в съответствие с хоризонталните политики съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

МИГ извършва документална проверка за съответствие на проектните предложения с хоризонталните политики на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета. Съответствието ще бъде проследявано както на етап оценка на проектните предложения, така и на етап изпълнение на проектите.

II. Изисквания за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.:

1. Кандидатите представят **бизнес план** по образец, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности за 5-годишен период, а в случаите на инвестиции за създаване на трайни насаждения или извършване на строително-монтажни работи – за 10-годишен период;
2. Бизнеспланът по т. 1 трябва да показва подобряване на дейността на земеделското стопанство на кандидата или на земеделските стопанства на членовете на групите или организациите на производители чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече от целите;
3. Бизнеспланът трябва да доказва икономическата жизнеспособност на проекта и стопанството за периода, посочен в т.1 и постигането на посочените показатели;
4. Бизнеспланът за интегрирани проекти трябва да доказва, че изпълнението му води до добри финансови резултати от дейността на кандидата, отколкото ако операциите или дейностите се изпълняват поотделно;
5. Бизнеспланът, представен от група/организация на производители трябва да доказва подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на членовете и основната дейност на групата/организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече цели, както и да показва, че инвестициите и дейностите са от полза на цялата група/организация на производители;
6. Бизнеспланът, представен от юридически лица, регистрирани по Търговския закон и/или Закона за кооперациите, които включват най-малко 6 лица, трябва да доказва ефективност и икономическа жизнеспособност чрез съвместно прилагане на планираните инвестиции и дейности, включени в проекта, и че тези инвестиции и дейности водят до подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата, участници в юридическото лице кандидат, и че водят до постигане на една или повече цели;

7. Бизнеспланът по т. 5 и 6 трябва да доказва икономическа жизнеспособност за съответния период по т. 1;

8. При закупуване на земеделска техника в бизнесплана трябва да бъде посочен размерът на земята, за която техниката ще бъде използвана;

9. Кандидатите и съответно лицата, участници в юридическото лице за колективни инвестиции, или членовете на групите/организациите на производители се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочената съгласно т. 8 и одобрена от Държавен фонд "Земеделие" – РА, до:

- три години от датата получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са малки или – за ползватели, които са малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия;

- пет години след датата на получаване на окончателното плащане за ползватели, които са големи предприятия.

Критериите за определяне на вида предприятие са два: **средносписъчен брой на персонала и финансов критерий**. Необходимо е предприятието да отговаря едновременно и на двата критерия, за да може да се ползва със статус на МСП. От своя страна, финансовият критерий съдържа два алтернативни подкритерия: **годишен оборот и стойност на активите**. Достатъчно е поне единият от двата финансови подкритерия да бъде изпълнен заедно с критерия за средносписъчен брой на персонала, за да може предприятието да бъде квалифицирано като МСП.

10. Техническите характеристики и капацитетът на земеделската техника, за която се предоставя финансова помощ, трябва да съответстват на площта на обработваната от кандидата или членовете на групата/организацията на производители земя, с отглежданите култури и/или нуждите на животновъдния обект. Кандидатът доказва това съответствие чрез обосновка в бизнесплана, която подлежи на оценка от РА по изготвена от нея методика и съгласувана от министъра на земеделието и храните;

11. Капацитетът на съоръжения и сгради за съхранение на продукцията, за които се предоставя финансова помощ, трябва да съответства на прогнозния размер на произведената от кандидата или членовете на групата/организацията на производители собствена продукция, за която кандидатът представя обосновка в бизнесплана;

12. Когато се кандидатства за предоставяне на финансова помощ за инвестиции в дейности, свързани с производство, съхранение и/или подготовка на растителни продукти за продажба и/или за нуждите на животновъдния обект, размерът на площта, от която се добиват тези продукти, се доказва чрез:

- регистрация в ИСАК на кандидата, на членовете на групата/организацията на производители или на лицата, участващи в юридическото лице за колективни инвестиции; или

- документи за собственост и/или ползване на земеделска земя и/или друг вид недвижими имоти за трайни насаждения, или за оранжерии и гъбарници, както и във всички случаи извън тези по предходната позиция; или

- анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

13. Кандидатите и съответно лицата, участващи в юридическото лице за колективни инвестиции, или членовете на групите/организациите на производители се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочения в т. 12 за срока по т. 1;

14. Проектите се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на проектното предложение, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за изграждане на нов строеж, надстрояване и/или пристрояване на съществуващ строеж, за които се изисква разрешение за строеж, съгласно Закона за устройство на територията;

2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на проектното предложение – в случай на кандидатстване за разходи за:

а) закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно ЗУТ;

б) строително-монтажни работи извън случаите по т. 1;

в) създаване и/или презасаждане на трайни насаждения.

15. Документ по т. 14 (2), буква "а" не се изисква при кандидатстване за подпомагане за закупуване на земеделска техника и специализирани транспортни средства, които:

- не са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;
- поради своето естество или предназначение не се използват в затворени помещения.

16. Към проектите, включващи разходи за строително-монтажни работи, се прилагат:

- заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;

- одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)" в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти;

- подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице;

- разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно Закона за устройство на територията;

- становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно Закона за устройство на територията.

17. Проектите, които включват разходи за преместваеми обекти, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със Закона за устройство на територията;

18. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията;

19. Финансова помощ се предоставя за инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.
20. Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, включително проекти с инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса, се подпомагат, ако са за собствено потребление и същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите на земеделските стопанства. Капацитетът на инсталациите не трябва да надвишава мощност от 1 мегават;
21. При комбинирано топло- и електропроизводство капацитетът на инсталацията трябва да съответства на необходимата за дейностите на земеделското стопанство полезна топлоенергия;
22. При производство на електроенергия от биомаса инсталациите трябва да произвеждат най-малко 10 на сто топлинна енергия;
23. Проекти с инвестиции за производство на биогорива и течните горива от биомаса се подпомагат при условие, че отговарят на критериите за устойчивост, определени в чл. 37 – 40 от Закона за енергията от възобновяеми източници;
24. Използваните за производство на биоенергия, включително биогорива, суровини от зърнени и други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури и суровини, които се използват за фуражи, не трябва да надхвърлят 20 на сто от общия обем суровини, използвани за това производство;
25. Условието по т. 24 не се прилага за отпадъчни продукти от култури, които не се използват за фуражи;
26. Към проектното предложение се прилага анализ на изпълнението на условията по т.: от 20 до 25, изготвен и съгласуван от правоспособно лице.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

По подмярка 4.1. се подпомагат материални и нематериални дълготрайни инвестиции, които водят до подобряване на икономическата устойчивост и резултати на стопанството.

Инвестиции в материални и нематериални дълготрайни активи:

1. Строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда;
2. Закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;
3. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;
4. Разходи за достигане съответствие с нововъведените стандарти на ЕС съгласно приложение № 1 към раздел 8.2. от ПРСР 2014-2020 г. “Списък на стандартите на ЕС, за постигането на които се предоставя финансова помощ“, включително чрез финансов лизинг;

5. Закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;
6. Разходи за достигане на съответствие със съществуващи стандарти на ЕС - за млади земеделски стопани, получаващи финансова помощ по под-мярка 6;
7. Закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения;
8. Закупуване на сгради, помещения и друга недвижима собственост, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за земеделските производствени дейности на територията на МИГ ЛОМ;
9. Закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;
10. Разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация;
11. Закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;
12. За ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
13. Разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 - 12.

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, описани във Формуляра за кандидатстване. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи.

По време на оценката от Комисията за подбор на проектни предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Възможните изменения на бюджета **не могат** да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ по настоящата процедура.

Финансовото подпомагане за дейностите по подмярката попада в обхвата на чл. 42 от ДФЕС, в който е определено, че поради спецификата на селскостопанския сектор правилата за конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е решено от Европейския парламент и Съвета.

14.1. Общи условия за допустимост на разходите

1. Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на *принципите за добро финансово управление* - икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Разход, който не е обоснован, ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от Комисията за подбор.

ВАЖНО! С цел определяне на реалистичността на предвидените разходи за закупуване на активи, кандидатът следва да приложи към Формуляра за кандидатстване оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в активи. В случаите, когато кандидатът (и след допълнително изискване) не е представил/не е представил в изискуемия вид посочените документи, съответният разход ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от Комисията за подбор. Горепосочените документи са индикативни и служат за оценка на реалистичността на заложените в бюджета на проектното предложение разходи за съответните активи. Кандидатите следва да посочат минимални технически и/или функционални характеристики на предвидените за закупуване активи, без да указват марки, модели и други конкретни технически спецификации, които насочват към определени производители, марки и модели. В случаите, когато кандидатът предвижда закупуване на цялостна линия за производство (технологична линия за производство), състояща се от няколко компонента (машини/съоръжения/оборудване), следва да се посочат видовете и броя на компонентите на линията, както и минимални технически и/или функционални характеристики на всеки компонент по отделно. В случаите, когато кандидатът не е посочил минимални технически и/или функционални характеристики на предвидените за закупуване активи или те не съответстват на посочените в офертата и/или извлечението от каталог на производител/доставчик и/или проучването в интернет, съответният разход ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от Комисията за подбор. В случаите, когато Комисията за подбор премахне всички разходи от бюджета на проекта, поради непредставяне на оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик и/или проучване в интернет, недопустими разходи или непосочване или несъответствие с минимални технически и/или функционални характеристики, проектното предложение се отхвърля. Заложените разходи следва да съответстват на представените пазарни цени. При проверка на съответствието на цени в чуждестранна валута, ще се взема предвид курсът на БНБ към датата на обявяване на процедурата. Оценката на допустимостта на разходите за дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бюджета на проектните предложения ще бъде извършвана съгласно стойностния праг на същественост за дълготрайните материални и нематериални активи, определен в чл. 50, т. 2 и чл. 51, ал. 1, т. 1, буква г), б) от Закона за корпоративно и подоходно облагане или съгласно счетоводната политика на предприятието-кандидат.

2. Да бъдат извършени след датата на подаване на проектното предложение и до изтичане на крайния срок, определен за представяне на финалния отчет за изпълнение на дейностите по проекта.

ВАЖНО! Разходооправдателните документи следва да бъдат издадени в периода на допустимост на разходите по процедурата - след датата на подаване на проектното предложение и до изтичане на крайния срок, определен за предаване на междинния/финален отчет.

3. Да са в съответствие с категориите разходи, включени в Административния договор за предоставяне на безвъзмездна помощ;

4. За разходите да е налична адекватна одитна следа, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013;

5. Да са *действително платени* (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС) не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.

6. Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез *отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система*;

7. Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от *оригинални разходооправдателни документи*;

8. Да са за дейности, определени и извършени под отговорността на МИГ, Управляващия орган и съгласно критериите за подбор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение.

Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта.

ВАЖНО! Данък върху добавената стойност е недопустим разход за даден проект, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Разходите за възстановим ДДС няма да се считат за собствено съфинансиране от страна на бенефициента.

14.2. Допустими категории разходи

Допустими за финансиране са категориите разходи за проекти към стратегията за БОМР, съгласно чл. 20 от Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., издадена от Министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 100 от 18.12.2015 г., в сила от 18.12.2015 г., *изм. и доп. ДВ. бр.38 от 20 Май 2016г. , изм. и доп. ДВ. бр. 69 от 25 Август 2017 г.* (Наредба № 22).

Условия за допустимост на разходите:

1. Разходите за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост са допустими за финансиране до размера на данъчната им оценка, валидна към датата на подаване на проектното предложение. В случай че към датата на придобиването данъчната оценка е с по-ниска стойност, допустими за финансиране са разходи до този размер;
2. Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за междинно или окончателно плащане за същия актив;
3. Разплащателната агенция извършва оценка на основателността на предложените за финансиране разходи чрез съпоставяне на предложените разходи с определените от РА референтни разходи за допустими за финансиране активи и услуги и/или сравняване на представени оферти;
4. Списък с активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи, се съгласува от министъра на земеделието и храните и се публикува на електронната страница на РА не по-късно от датата на публикуване на заповедта за определяне на съответния период на прием на проектни предложения;
5. Всеки заявен за финансиране разход , който към датата на подаване на проектното предложение е включен в списъка по т. 4, кандидатът представя една независима оферта в

оригинал, която съдържа наименованието на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен данък върху добавената стойност (ДДС). Разплащателната агенция извършва съпоставка между размера на определения референтен разход и на предложения за финансиране от кандидата, като одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер;

6. За всеки заявен за финансиране разход, който към датата на подаване на проектното предложение не е включен в списъка т. 4, кандидатът представя най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС. Кандидатът представя и решение за избор на доставчика/изпълнителя, запитване за оферта по образец съгласно приложение № 9, а когато не е избрал най-ниската оферта – писмена обосновка за мотивите, обусловили избора му. В тези случаи РА извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер, освен ако кандидатът е представил мотивирана обосновка за направения избор;

7. В случаите по т. 5 и 6 оферентите, когато са местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са вписани в публичните регистри съгласно чл. 235 и 241 от Закона за горите. Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се прилага за Националната служба за съвети в земеделието, физически лица – оференти на посадъчен материал, или за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки, както и физически лица, предоставящи услуги по т. 13 от списъка с допустими разходи;

8. Когато за заявления за финансиране разход кандидатът е представил съпоставими оферти, независимо че разходът е включен в списъка по т. 4, РА извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, и размера на определения референтен разход, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер. Когато кандидатът е представил мотивирана обосновка за направения избор, съпоставката се извършва между размера на определения референтен разход и размера на предложения за финансиране разход, като РА одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер;

9. За разходите по т. 13 от списъка допустими разходи, извършени преди датата на подаване на проектното предложение, кандидатите, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, при подаване на проектното предложение представят заверено от възложителя копие на всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и;

10. За разходите за производство на пчелни майки по т. 5 от списъка с допустими разходи кандидатът представя удостоверение съгласно чл. 25, ал. 4 от Наредба № 47 от 2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки

(рояци) и реда за водене на регистър (обн., ДВ, бр. 103 от 2003 г.; изм., бр. 26 от 2008 г., бр. 67 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г.);

11. За кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, когато заявеният за финансиране разход не е включен в списъка по т. 4 към датата на подаване на проектното предложение, обосноваността на разходите се преценява чрез представяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, по които оферентите трябва да отговарят на изискванията по т. 7.

12. Кандидатите събират офертите по т.11 чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно Закона за обществените поръчки, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

13. Минималното съдържание на офертите по т.11 е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, техническо предложение, ценово предложение в лева с посочен ДДС.

14. Кандидатите по т.11 представят в РА решение за определяне на стойността на разхода, за който кандидатстват, с включена обосновка за мотивите, обусловили избора му. Обосноваността на разхода може да се преценява чрез съпоставяне с определените референтни разходи.

14.3. Недопустими разходи

Недопустимите разходи съгласно Наредба № 22 от 2015 г. за прилагане подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие” от мярка 19 Водено от общностите местно развитие на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. са:

- Разходи за обикновена подмяна и поддръжка;
- Разходи възникнали при изпълнение на договори за лизинг, разходи за застраховки, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, други разходи, свързани с договора за лизинг, режимни разходи и разходи за застраховки;
- Разходите за ДДС, които подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС;
- Закупуване на оборудване втора употреба;
- Принос в натура;
- При инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
- Инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
- Разходи извършени преди подаването на заявление за финансиране от страна на бенефициента независимо дали всички свързани плащания са направени или не с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на извършени преди 01.01.2014 г.

Недопустими разходи посочени в чл. 21 на Наредба № 22, както следва:

- Разходи определени като недопустими в ПМС № 189 от 2016 г.;

- Разходи за закупуването на незастроени и застроени земи на стойност **над 10 на сто** от общите допустими разходи за съответната операция;
- Разходи за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;
- Разходи за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив;
- Разходи за извършени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;

Други недопустими разходи:

- Разходи свързани с инвестиции, за които са установени изкуствено създадени условия за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.
- Разходи, които не попадат в обхвата на допустимите разходи/дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които, от представеното описание, не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тази дейност е допустима.
- Разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента;
- Разходи за глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- Разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;
- Разходи за наем на съоръжения и оборудване за постоянно ползване след приключване на проекта;
- Разходи за придобиване/отчуждаване на незастроени и/или застроени земи и/или придобиване на ограничени вещни права, за които не са спазени всички нормативно определени условия;
- Разходи, надхвърлящи нормативно определени процентни ограничения на техния размер, включително разходи за организация и управление на проекта, за информация и комуникация (публичност и визуализация);
- Разходи, свързани с изпълнението на недопустими дейности;
- Други разходи, недопустими съгласно ПМС № 189/2016 г.

Недопустими за финансиране разходи, неправомерно одобрени и платени от бенефициента, остават за негова сметка и не подлежат на възстановяване. Ако е приложимо, в бюджета на проектното предложение може да се посочат разходи, които са недопустими, но са свързани с изпълнението на проекта и за които кандидата е осигурил финансиране. При изготвянето на бюджета всеки кандидат следва да има предвид нормативно определените ограничения за размера на някои категории разходи, въведени с ПМС № 189/2016 г.

15. Допустими целеви групи:

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Финансовото подпомагане за дейностите по подмярка 4.1. **няма да представлява „държавна помощ“** по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

17. Хоризонтални политики:

Проектните предложения трябва да бъдат в съответствие с хоризонталните политики на ЕС и е необходимо спазването на следните принципи:

Равенство между половете: Отчитайки проблемите на заетостта сред жените и младите хора от територията на МИГ ЛОМ и тяхното недостатъчно включване в социално икономическия живот на територията, Стратегията за ВОМР на МИГ - ЛОМ дава приоритет за жените и младежите в икономическата област, за да даде възможност за придобиване на равни права в заетостта и професионалната дейност и постигането на финансова независимост, което да предотврати изоставането им. В тази връзка жени и младежи ще се ползват с приоритет при подбора на проекти по мерки 1-4.1 и 3-6.4.1

Принцип на равните възможности: Стратегията допринася за утвърждаването на принципа на равните възможности чрез насърчаване дейностите по мерките, които дават възможност за реализацията на проекти осигуряващи физически достъп за хора с увреждания, намаляване на изолираността на хората, живеещи в отдалечени места, осигуряване на достъп до информационни и комуникационни технологии и др. Освен това мерките в стратегията дават на всички потенциални бенефициенти равен шанс при прозрачни условия на оценка на проектите.

Устойчиво развитие (защита на околната среда) Спазването на този принципа за устойчиво развитие по отношение на околната среда ще бъде отчитан и при вземане на решение за подкрепа на конкретните бенефициенти, като се гарантира, че проектите ще бъдат подпомогнати при условие, че нямат значително отрицателно въздействие върху околната среда, както и че допринасят за засилване на социалната, икономическа и екологична устойчивост на територията.

Когато дейностите включват инвестиционна подкрепа, задължително ще се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от Закона за опазване на околната среда. В мерките, насочени към подпомагане на земеделските стопанства и фирмите на територията се дава приоритет на инвестиции целящи устойчиво използване на ресурсите, опазване на околната среда и отчитане адаптирането към климатичните промени.

ВАЖНО!

В т. 11 от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да представят информация за съответствието на проектното предложение с посочените принципи.

Оценката на изпълнението на Стратегията за ВОМР на МИГ ЛОМ и нейният текущ мониторинг ще отчитат изпълнението на политиката за устойчиво развитие на територията на МИГ ЛОМ.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта:

Одобрените проекти се изпълняват в срок до 24 месеца, а за проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, в срок до 36 месеца, считано от датата на подписването на договора за предоставяне на финансова помощ.

Крайният срок за изпълнение и отчитане на проект към СВОМР не може да бъде след 30 юни 2023 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

МИГ ЛОМ предоставя на сайта си [www. http://miglom.org](http://miglom.org) , в хоризонтално меню „МИГ ЛОМ“, в раздел „Правилници“, подробно разработена **„Процедура за подбор на проекти към ПРСР 2014-2020“-Приложение №35 Документи за информация към Условието за кандидатстване.** Процедурата е изготвена в съответствие с разпоредбите на чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ и чл. 41, ал. 2 от ПМС161/2016 и ще бъде стриктно спазвана.

Съгласно цитираната процедура, председателят на УС на МИГ ЛОМ назначава КППП (Комисия за подбор на проектни предложения). Структурният състав на Комисията за подбор на проектни предложения (КППП), общите изисквания към лицата, участващи в нея, както и правилата за нейната работа са определени в чл. 44 - 48 от Постановление № 161 и чл. 51 от Наредба № 22 на МЗХ. Членове на КППП към МИГ се избират измежду членовете на Общото събрание на МИГ ЛОМ и експертите от списъка от външни експерти, формиран в резултат на конкурсен избор, с което се осигурява обективност, публичност и прозрачност на избора. КППП извършва оценка на всички постъпили проектни предложения проектните предложения в срок до 30 работни дни от изтичане на крайния срок на приема.

Оценката протича на 2 етапа:

1-ви етап: Оценка на административното съответствие и допустимост

2-ри етап: Техническа и финансова оценка

До 2-ри етап „Техническа и финансова оценка“ се допускат само проектни предложения, преминали на административно съответствие и допустимост

21.1. Оценка на административното съответствие и допустимостта

21.2. Техническа и финансова оценка (ТФО)

В процеса на техническа и финансова оценка председателят на КППП осигурява единен подход при прилагане на критериите за подбор - Раздел 22 „Критерии и методика за оценка на проектни предложения“. Оценката за качеството на проектното предложение /техническа и финансова оценка -ТФО/ се извършва от най-малко двама, независими един от друг оценители по КРИТЕРИИ ЗА ТФО - **Приложение № 4 – Таблица/Критерии за техническа и финансова оценка (ТФО) Документи за информация към Условието за кандидатстване**

Изискванията за представяне на допълнителни документи и разяснения се изпращат през ИСУН 2020, в електронния профил на кандидата като кандидатът следва да бъде известяван електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. **В тази връзка е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния**

адрес, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020. За дата на получаване на искането за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи само по електронен път чрез ИСУН 2020. Техническият процес свързан с представянето на допълнителна информация/документи е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020 (от 14 май 2016 г.)

Подпомагат се проекти, които са получили минимален брой от 10 точки по критериите за подбор.

В случай, че в процеса на техническа и финансова оценка Комисията за подбор установи наличието на обстоятелства като включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др., бюджетът на проектното предложение се променя (т. 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ.

По време на оценката Комисията за подбор проверява предложените индикативни цени за инвестиции в активи по отношение на реалистичност спрямо посочените цени в приложените оферти/извлечения от каталози на производители/доставчици и/или проучвания в интернет. В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на интензитета на безвъзмездната финансова помощ и/или максималния размер на безвъзмездната финансова помощ и/или максималният размер за извършване на дадена дейност, определени в Условието за кандидатстване Комисията за подбор служебно го намалява до максимално допустимия интензитет и/или размер.

В случай че по време на финансовата оценка се установи наличие на недопустими разходи или на разходи, които не са съпоставими с пазарните цени за аналогични активи, Комисията за подбор служебно коригира/премахва съответните разходи от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване).

Корекциите в бюджета са финалният етап от техническа и финансова оценка на проектните предложения. Корекции в бюджета при несъответствие между предвидените дейности (описани в т. 7 от Формуляра за кандидатстване) и видовете заложен разход (описани в т. 5 от Формуляра за кандидатстване), както и при дублиране на разходи, ще се извършва след като се изиска допълнителна пояснителна информация от кандидата. Извършените корекции на данни в бюджета не могат да водят до: увеличаване на размера или на интензитета на безвъзмездната финансова помощ, предвидени в подаденото проектно предложение; невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности; подобряване на качеството на проектното предложение; нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

Комисията по подбор извършва корекцията по бюджета в Таблица за редукция на бюджета (**Приложение №39**, Документи за информация към Условието за кандидатстване) и прилага таблицата към оценителния лист.

ВАЖНО! Бенефициентите, които не се явяват възложители по ЗОП прилагат Глава четвърта от ЗУСЕСИФ за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ и ПМС № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова

помощ от ЕСИФ. Бенефициентите, които се явяват възложители по смисъла на ЗОП, прилагат Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане.

КППП описва основанията си за отхвърляне на дадено проектно предложение. Проектното предложение се отхвърля когато:

- предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия за административно съответствие;
- кандидатът не отговаря на условията за допустимост;
- проектът не отговаря на условията за допустимост;
- не са спазени други критерии, посочени в документите за кандидатстване по чл. 26, ал. 1 на ЗУСЕСИФ и/или в приложими нормативни документи;
- кандидатът умишлено е представил невярна информация с цел получаване на безвъзмездна помощ или не са представили изискваната задължителна информация съгласно Условията за кандидатстване.

Работата на КППП за подбор приключва с оценителен доклад до Председателя на МИГ ЛОМ и до Ръководителя на Управляващия орган на ПРСР.

22. Критерии и методика за оценка на проектите предложения:

	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
1	Подпомагане на чувствителни сектори в земеделското производство: проекти с инвестиции и дейности (над 50 % от допустимите инвестиционни разходи) в сектор "Плодове и зеленчуци" и/или "Животновъдство" и/или "Етеричномаслени и медицински култури" (в един от секторите или комбинация или повече от един сектор)	10
2	Стопанството на кандидата е с размер от 2000 до 7 999 евро СПО	9
3	Подпомагане на проекти, осигуряващи допълнителна заетост в земеделските стопанства: ▪ От 1 до 2 работни места, вкл. – 3 т. ▪ От 3 до 4 работни места, вкл. – 5 т. ▪ Над 5 работни места – 7 т.	7
4	Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 не навършени години, към датата на кандидатстване	6
5	Иновативност на проекта – проектът е насочен към внедряването на нов за стопанството продукт/ техника /технология и/или въвеждането на нов за територията на МИГ продукт или услуга (над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в стопанството)	5
6	Проекти на земеделски стопани жени	5

	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР	Максимален брой точки
7	Проекти с инвестиции и дейности (над 30% от допустимите инвестиционни разходи по проекта) от стопанства за производство на биологични продукти и/или стопанства в преход към биологично производство на продукти	5
8	Подпомагане на проекти с инвестиции, свързани с опазване на околната среда (включително технологии, водещи до намаляване на емисиите) и/или постигане на стандартите на ЕС (<i>минимум 10 % от допустимите разходи са за подобряване на енергийната ефективност на стопанството</i>).	5
9	Собственикът и представляващият кандидата не са получавали подкрепа от ПРСР 2007 – 2013 и/или 2014 – 2020 г., независимо дали чрез кандидата или чрез друго юридическо лице в което участват.	4
10	Дейностите по проекта се осъществяват в землищата на населени места попадащи в необлагодетелстван район	4
11	Проектът предвижда използването на местни доставчици на стоки и/или услуги	5
12	Оценка на Бизнес план /реалистичност, качество и съвместимост с целите и приоритетите на Стратегията на МИГ	10
13	Кандидатът е физическо лице или ЕТ, който има приходи от земеделска дейност в предходните три години към момента на кандидатстване	4
		79

Подпомагат се проекти, които са получили минимален брой от 10 точки по критериите за подбор. /Протокол №13 УС МИГ ЛОМ/.

В случай, че две или повече проектни предложения са с еднакъв общ брой точки по критериите за оценка и за тях няма достатъчен финансов ресурс за сключване на договор, те ще бъдат класирани по ред на подаване на проектните предложения в ИСУН./Решение на КВО, протокол №4/10.05.2018

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

1. Кандидатстването се извършва **единствено чрез електронно подадено проектно предложение/електронен формуляр с приложения**, в електронната платформа ИСУН2020 <http://eumis2020.government.bg/>, където е налично ръководство за работа със системата.
2. Кандидатът трябва да регистрира свой профил в ИСУН. За регистрацията е необходима актуална електронна поща. След регистрацията кандидатът трябва да

влезе в профила си и да намери процедурата на МИГ-ЛОМ за прием на проектни предложения по подмярка 7.2 от Стратегията за ВОМР. Активира подаване на **ново проектно предложение**, в резултат на което на екрана се зарежда електронният формуляр за кандидатстване. Попълват се внимателно **всички** раздели на формуляра. В последния раздел на формуляра се прикачат **всички** придружаващи документи, описани в т.24 на настоящите Условия за кандидатстване. Прикачените документи представляват **сканирани копия на оригинали** във формат .pdf, .jpg или **попълнени образци** в съответния формат .doc, docx, .xls или .xlsx.

При попълване на формуляра за кандидатстване е необходимо периодично да се записва/запамятава въведената информация. След като са попълнени всички раздели на формуляра и изискуемите документи бъдат прикачени, кандидатът стартира електронна проверка на така създаденото проектно предложение. Системата показва наличието на грешки или липсваща информация, като дава възможност за корекции и допълване.

Изчистеният от грешки формуляр се подава чрез бутона <подай проектно предложение>. В резултат се генерира файл, който трябва да се свали на компютъра. Този файл е с разширение .isun и трябва да се подпише с електронен подпис на кандидата. Подписаният файл трябва да е от вид или схема „Detached signature“. Изходният файл е с разширение .p7s или друг подобен. Той се прикачва в системата и се подава проектното предложение.

3. Проектното предложение се подава с **квалифициран електронен подпис**, наричан по-нататък КЕП. В случай че кандидатът не притежава КЕП или процедурата по подаване на проектното предложение го затруднява, той може да се обърне към консултант или към МИГ, като ги упълномощи да подадат проектното му предложение.

4. Документите се прилагат към формуляра за кандидатстване във формат „pdf“, „xls“ или друг формат, указан в Раздел 24 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“. Основната информация за проектното предложение се прилага във формат „pdf“, подписан от кандидата и във формат „xls“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

5. Документите, приложени към формуляра за кандидатстване, както и тези, представени от кандидатите/бенефициентите в резултат на допълнително искане от оценителната комисия по чл. 33 от ЗУСЕСИФ, трябва да бъдат представени на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс - да бъде легализиран или с апостил.

6. Кандидатът трябва да посочи електронен адрес, който да е асоцииран към профила му в ИСУН и не трябва да го променя в периода на кандидатстване и оценка. Кореспонденцията и уведомленията във връзка с оценката на проектното предложение се осъществяват през ИСУН чрез електронния профил на кандидата.

7. За дата на получаване на кореспонденцията и уведомленията се счита датата на изпращането им чрез ИСУН. Сроковете започват да текат за кандидатите/бенефициентите от изпращането на съответната кореспонденция и

уведомление от оценителната комисия в ИСУН.

8. Кандидатите могат да искат разяснения по условията за предоставяне на финансова помощ в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване на посочен в обявата електронен адрес. Разясненията се утвърждават от ръководителя на управляващия орган на ПРСР. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за всички кандидати.

Разясненията се публикуват на [електронната страница](#) на МЗХГ, МИГ и на страницата на ИСУН до две седмици преди изтичане на крайния срок за кандидатстване.

Важно е кандидатите да разполагат винаги с достъп до имейл адреса, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020 и да проверят за информация.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

I. Общи документи

1. Таблица за допустими инвестиции в електронен формат по образец на ДФЗ – **Приложение № 5** от Документи за попълване към Условията за кандидатстване, подписана и сканирана от кандидата във формат „pdf“, както и във формат „xls“.
2. Декларация в оригинал съгласно– **Приложение № 6** от Документи за попълване към Условията за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
3. Документ, издаден от обслужващата банка за банковата сметка на кандидата. Представя се във формат „pdf“.
4. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от кандидата. Представя се във формат „pdf“.
5. Копие от учредителен акт или устав, когато кандидат/получател е лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Представя се във формат „pdf“.
6. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/ разрешително от компетентния орган по околна среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
7. Лицензи, разрешения и/или друг документ, удостоверяващ регистрацията, в случаите на предвидени разходи за дейности и инвестиции, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство и неупоменати изрично в настоящия списък. Представя се във формат „pdf“.

8. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски, в случай че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг. Представя се във формат „pdf“.
9. Бизнес план за 5-годишен период, а в случаите на инвестиции за създаване на трайни насаждения или извършване на строително-монтажни работи - за 10-годишен период - по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ – **Приложение № 7 и Приложение № 7А** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване с подпис/и, печат на всяка страница и сканиран във формат „pdf“ и таблиците от бизнес плана в „xls“ по образец. **ВАЖНО:** В случай че Бизнес планът не е представен в изискуемия образец или не са попълнени всички таблици, същият не може да бъде допълнително изискван от кандидатите и проектното предложение ще бъде отхвърлено, тъй като допълнителното му представяне ще доведе до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29 от ЗУСЕСИФ. Бизнес планът се подписва от лице с право да представлява кандидата или упълномощено лице. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, бизнес планът се подписва от всяко от тях.
10. Инвентарна книга към датата на подаване на проектно предложение към стратегията за БОМР с разбивка по вид на актива, дата и цена на придобиване - в случай на разходи, които представляват дълготрайни материални активи съгласно Закона за счетоводството. Представя се във формат „pdf“.
11. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по ПРСР 2014-2020. Представя се във формат „pdf“.
12. Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за предходната финансова година и/или за последния отчетен период (за юридически лица и еднолични търговци). Представя се във формат „pdf“.
13. Декларация в оригинал по чл. 4а, ал. 1 Закона за малките и средните предприятия по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката – **Приложение № 8 и 8А** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване, когато е приложимо. Представя се във формат „pdf“.
14. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени разходи преди подаване на проектното предложение към стратегията за БОМР за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г., ведно с банкови извлечения. Представя се във формат „pdf“.
15. Оферта и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя, когато кандидатът планира да провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160 или по Закона за обществените поръчки след сключване на договор за предоставяне на финансова помощ (когато е приложимо). Представя/т се във формат „pdf“.
16. Документи за проведен избор на изпълнител по Закона за обществените поръчки за кандидати, които са възложители по Закона за обществените поръчки (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
17. Други документи за доказване на изисквания от стратегията за БОМР (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
18. Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2 – **Приложение №9** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
19. Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му. Представя се във формат „pdf“.

20. Декларация чл. 25 ЗУСЕСИФ от представляващия/те кандидата, съгласно **Приложение № 18** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
21. Декларация за нередности, съгласно **Приложение № 13** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Подписана от представляващия/те кандидата. Представя се във формат „pdf“.
22. Декларация – Приложение №40 –за не наличие на свързаност с членовете КУО и кмета на Общината

II. Документи за Строително-монтажни работи: строителство, реконструкция, ремонт, рехабилитация

23. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижим имот, обект на инвестицията, или документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за БОМР (когато е учредено срочно право на строеж) или документ за ползване върху имота, валиден за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на проектното предложение към стратегията за БОМР, вписан в районната служба по вписванията, а в случай на договор за аренда на земя - и регистриран в съответната общинска служба по земеделие на Министерството на земеделието, храните и горите, в случаите на обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“
24. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)", в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) или заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“.
25. Разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно Закона за устройство на територията, или становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно Закона за устройство на територията. Представя се във формат „pdf“.
26. Подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице - **Приложение № 15** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“ и „xls“.
27. Разрешение за поставяне, издадено в съответствие със Закона за устройство на територията за разходи за преместваеми обекти. Представя се във формат „pdf“.
28. Одобрен технически/технологичен проект, придружен от предпроектно проучване, изготвен и съгласуван от правоспособно лице - за инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Представя се във формат „pdf“.
29. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или внедряване на инвестиции, когато е приложимо. Представя се във формат „pdf“.

III. За машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане

30. Технологичен проект ведно със схема и описание на технологичния процес, изготвен и заверен от правоспособно лице (когато инвестицията по проекта е част от технологичен процес). Представя се във формат „pdf“ или „jpg“;

IV. Общи специфични документи по подмярката:

31. Основна информация за проектното предложение по подмярка 4.1 Инвестиции в земеделски стопанства - **Приложение № 2** от Документи за попълване към Условиата за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
32. Форма за наблюдение и оценка по мярка 4.1 - приложение № 10 от указанията за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
33. Справка-декларация за приходите от земеделски дейности или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ, включително приход от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности, или приход от преработка на земеделска продукция или услуги, директно свързани със земеделски дейности, или получена публична финансова помощ, получени за предходната или текущата финансова година - *за кандидати юридически лица* - **Приложение № 11** от Документи за попълване към Условиата за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
34. Декларация за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството (по образец). Когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерение за засаждане/засяване, кандидатът предоставя и декларация с данни за предходната стопанска година – **Приложение №12** от Документи за попълване към Условиата за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
35. Регистрационна карта, издадена по реда на наредбата по [§ 4 ЗПЗП](#), и анкетни формуляри към нея. Към анкетните формуляри се прилага опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато в изчисляването на стандартния производствен обем участват животни. Представя се във формат „pdf“.
36. Отчет за приходи и разходи за предходната финансова година или последен приключен междинен период - *важи за кандидати юридически лица*. Представя се във формат „pdf“.
37. Заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно [ЗУТ](#). Представя се във формат „pdf“.
38. Предварителни или окончателни договори за услуги и доставки - обект на инвестицията, включително с посочени марка, модел, цена в лева или евро с посочен ДДС и срок за изпълнение - *важи в случаите, когато кандидатът не се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП*. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към договорите се прилагат и количествено-стойностни сметки (по образец). Представя се във формат „pdf“.
39. Най-малко три съпоставими, независими оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС, ведно с направени от кандидата запитвания за оферти съгласно **Приложение № 16** от Документи за попълване към Условиата за кандидатстване - *не се отнася при кандидатстване за разходи за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, както и за*

- разходи за извършени услуги от държавни или общински органи и институции. Представя се във формат „pdf“.
40. Решение на кандидата за избор на доставчик/изпълнител - *важи в случаите, когато кандидатът не се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП*, а когато избраната оферта не е с най-ниска цена - и писмена обосновка за мотивите, обусловили избора. Представя се във формат „pdf“.
  41. Удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане - *важи в случай, че се проектът включва разходи за закупуване на земя, сгради и/или друга недвижима собственост*. Представя се във формат „pdf“.
  42. Удостоверение съгласно чл. 25, ал. 4 от Наредба № 47 от 2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) и реда за водене на регистър (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
  43. Декларация за наличната самоходна земеделска техника в стопанството, придружена от копия на свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника и талон за технически преглед за наличната в стопанството самоходна техника на възраст до 7 години – **Приложение № 17** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
  44. Разрешително за водовземане или ползване на повърхностен воден обект за изграждане на съоръжения за водовземане, ако се предвижда такова или Договор за извършване на услуга „водоподаване за напояване“ (*за проекти с включени инвестиции за напоятелни системи*). Представя се във формат „pdf“.
  45. Становище за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, издадено от директора на съответната Басейнова дирекция за управление на водите към Министерството на околната среда и водите за съответствие на проектното предложение с действащите план за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения (*предоставя се на кандидата от съответната РИОСВ, за проекти с включени инвестиции за напоятелни системи*). Представя се във формат „pdf“.
  46. Инженерен проект, изготвен и заверен от строителен инженер, вписан в регистъра към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване (*за проекти с включени инвестиции за напоятелни системи*). Представя се във формат „pdf“.

V. Придружаващи специфични документи по мярката:

47. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или внедряване на инвестиции, изпълнени по чл. 35 от Регламент 1305/2013. (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
48. Становище на БАБХ, от което да е видно кои от предвидените инвестиции в проекта са насочени към постигане на стандартите на ЕС. (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
49. Становище, издадено от правоспособно лице, от което да е видно кои от инвестициите в проекта са свързани с опазване компонентите на околната среда. (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
50. Документ, издаден от правоспособно лице, удостоверяващ наличието на технологии, които водят до намаляване на емисиите съгласно Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво (ОВ L 193, 21 юли 2015 г.). (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.

51. 5. Анализ, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област (важи в случаите на инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса). Представя се във формат „pdf“.
52. 6. Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за последните 3 години, спрямо датата на подаване на заявление за кандидатстване, заверено от НСИ (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
53. Извлечение от Книгата на членовете на сдружението, заверено с подпис и печат „Вярно с оригинала“ от председателя на сдружението за напояване. (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
54. Копие от годишни данъчни декларации за последните 3 финансови години, спрямо датата на кандидатстване, заверени от съответната ТД на НАП (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
55. Декларация НСИ – **Приложение № 19** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
56. Декларация за неприложими документи – **Приложение № 14** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване от условията за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
57. Декларация за липса/наличие на двойно финансиране по проекта – **Приложение № 30** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
58. Декларация за липса на изкуствено създадени условия – **Приложение № 31** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.

VI. Документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на проекти:

59. Удостоверение от НСИ за определяне на кода на основната и допълнителните икономически дейности, осъществявани от кандидата през предходната финансова година, предхождаща датата на кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
60. Отчет за приходи и разходи за предходната финансова година или последен приключен междинен период. Представя се във формат „pdf“.
61. Копие на регистрационна карта, издадена по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани и анкетни формуляри към нея. Представя се във формат „pdf“.
62. Договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и или уведомление до министъра на земеделието и храните в срок един месец от датата на сключване на договор за контрол и сертификация с контролиращо лице за преминаване към биологично производство. . Представя се, в случай че кандидатът изпълнява приоритет по критерий от Раздел 22, т. 5 от Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“ или „jpg“.
63. Справка за съществуващия и нает от кандидата персонал към края на предходната спрямо кандидатстването календарна година – **Приложение № 29** от Документи за

- попълване към Условието за кандидатстване (когато е приложимо). Представя се във формат „pdf“.
64. Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за предходната спрямо кандидатстването календарна година, заверена от кандидата и НСИ. Представя се във формат „pdf“.
65. Декларация за иновации - **Приложение № 20** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Декларацията се попълва в случаите, когато кандидатът заявява разходи за иновации. Представя се във формат „pdf“.
66. Декларация за постигнати стандарти на общността - **Приложение № 21** от Документи за попълване към Условието за кандидатстване. Представя се във формат „pdf“.
67. Други документи, доказващи съответствие с критериите на подбор

Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата/бенефициента и се представят при поискване.

ВАЖНО: В случаите, когато инвестицията е в ДМА и ДНА, документите трябва да съдържат информация за: наименование на оферента; технически и/или функционални характеристики на оборудването, съответстващи на посочените минимални технически и/или функционални характеристики, цена на оборудването и вид на валутата. В случай, че кандидатът представя оферта, от нея следва да е видно лицето, което я е издало от името на оферента, като напр. подпис, електронен подпис или разпечатка на електронно съобщение, с което е получена. В случай, че кандидатът представя проучвания в интернет, той следва да приложи разпечатка на съответната интернет страница на производителя/доставчика, подписана с КЕП от лице с право да представлява кандидата или упълномощено лице и прикачена в ИСУН 2020.

В случай, че е приложимо и не е представена Техническа спецификация или не е представена в изискуемия образец, документът не може да бъде допълнително изискван от кандидатите, тъй като допълнителното му представяне ще доведе до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29 от ЗУСЕСИФ. Непредставянето на документа няма да доведе до отхвърляне на проектното предложение, но ще доведе до редуциране на разходи в бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване).

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларациите, тъй като с тях се декларират данни, които декларатора декларира в лично качество или съответно данни за представляваното от него юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, се попълват данните и декларациите се подписват от всяко от тях.

При подаване на проектното предложение посочените декларации следва да бъдат с дата след обявяване на процедурата и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Ако при проверката на документите бъде установена липса на документи и/или друга нередовност, КППП изпраща до кандидатите уведомление за установените нередовности. Кандидатите следва да представят липсващите документи/отстранят нередовностите в срок, посочен от КППП, но не по-малко от една седмица от датата на получаване на уведомлението, като денят на получаването му не се брои. Уведомленията за установени нередовности се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата, като

кандидатът ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. За дата на получаване на уведомлението се счита датата, отбелязана в ИСУН 2020, на която кандидатът е влязъл в профила си, за да провери съдържанието на изпратеното чрез ИСУН искане. В случай че посоченото действие не бъде отразено в ИСУН в рамките на 3 дни от изпращане на уведомлението, срокът за отстраняване на нередовностите започва да тече от деня, следващ изтичането на 3 дневния срок. Неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до: прекратяване на производството по отношение на кандидата; и/или получаване на по-малък брой точки от проектното предложение; и/или редуциране на разходи в бюджета на проекта.

ВАЖНО! Отстраняването на нередовностите в никакъв случай и при никакви обстоятелства не може да води до подобряване на качеството на проектните предложения. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Комисията за подбор, не може да се взема под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция, правноорганизационната форма, лицето, представляващо дружеството и други подобни обстоятелства), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документи, е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Втори прием:

Начален срок за подаване на проектните предложения: 01.11.2019

Краен срок за подаване на проектни предложения: 16.02.2020 до 16.30 часа

Всяко проектно предложение, което е подадено след крайния срок, ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата покана.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения

<http://eumis2020.government.bg>

27. Допълнителна информация:

27.1. Процедура за уведомяване на неуспелите и одобрените кандидати и сключване на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Работата на КППП на проектни предложения приключва с оценителен доклад до ръководителя на ПРСР. Оценителният доклад се генерира в ИСУН 2020. Оценителният доклад и възраженията по него са уредени в чл. 44, ал. 3-6. и чл. 45 на ПМС № 161 от 2016. Оценителният доклад се одобрява от Управителния съвет на МИГ ЛОМ в срок до 5 работни дни от приключване работата на комисията. В срок до 5 работни дни от одобряване на оценителния доклад от Управителния съвет на МИГ, МИГ Лом прикачва в ИСУН 2020 всички документи, свързани с процеса на оценка (вкл. и доклада) и уведомява УО и ДФЗ за това.

Към оценителния доклад се прилагат:

1. Списък на предложените за финансиране проектни предложения, подредени по реда на тяхното класиране и размера на безвъзмездната финансова помощ, която да бъде предоставена за всеки от тях;

2. Списък с резервните проектни предложения, които успешно са преминали оценяването, но за които не достига финансиране, подредени по реда на тяхното класиране;
3. Списък на предложените за отхвърляне проектни предложения и основанията за отхвърлянето им;
4. Списък на оттеглените по време на оценката проектни предложения.

МИГ ЛОМ изпраща уведомително писмо до кандидатите, чието проектно предложение не е одобрено или е частично одобрено. **Уведомяването на неуспелите кандидати и одобрените кандидати за сключване на административни договори за безвъзмездна финансова помощ се извършва само и единствено чрез ИСУН.**

Всеки кандидат, получил уведомително писмо, има право да възрази пред УО на ПРСР в срок до 3 работни дни от датата на получаването на уведомлението. Ръководителят на УО се произнася по основателността на възражението в срок до 10 работни дни от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за повторно извършване на процедурата по оценка;
2. потвърждава предварителното решение на МИГ.

Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за спазване на процедурата по подбор на проектни предложения, финансирани изцяло или частично от ЕЗФРСР, в срок до 1 месец от изготвянето на доклада по чл. 44, ал. 3 от ПМС № 161 в [ИСУН](#). За одобрените със заповед на изпълнителния директор на ДФЗ процедури на МИГ Завет - Кубрат за избор на проектни предложения ДФЗ прави окончателна проверка за допустимост и за съответствие на предложените за финансиране проектни предложения с европейското право и националните правила, ПРСР 2014 - 2020 г. и със стратегията за ВОМР, с правилата за държавни помощи, включително извършва проверка за двойно финансиране, за основателност на предложените за финансиране разходи.

При установена неяснота, неточност и непълнота при разглеждането на представените проектни предложения ДФЗ уведомява чрез [ИСУН](#) писмено кандидата и МИГ Завет - Кубрат, като в срок до 10 работни дни от датата на уведомяването кандидатът може да представи допълнителна информация и/или документи. Когато кандидатът не отстрани установените неясноти, неточности и непълноти или не представи документи в срока или представи документи, които не са изрично изискани, същите не се вземат предвид при последващата обработка на проектното предложение и размерът на финансовата помощ може да бъде намален.

За резултата от проверките ДФЗ изготвя доклад, който се изпраща и на ръководителя на ПРСР 2014 - 2020 г. и на МИГ Завет - Кубрат чрез [ИСУН](#) за информация.

Изпълнителният директор на ДФЗ издава заповед с решение за предоставяне на финансова помощ за всеки проект в двуседмичен срок от издаването на доклада, която се съобщава по реда на Административнопроцесуалния кодекс на МИГ Завет - Кубрат, на кандидата и на УО на ПРСР 2014 - 2020 г.

Държавен фонд "Земеделие" може да се произнесе с решение за предоставяне на финансова помощ на проектно предложение от резервния списък по чл. 44, ал. 3, т. 2 от ПМС № 161 в следните случаи:

1. одобрено от МИГ Завет - Кубрат проектно предложение бъде отхвърлено за финансиране;
2. с одобрен кандидат не бъде сключен договор;
3. се увеличи размерът на финансовата помощ.

Процедура за сключване на административни договори за безвъзмездна финансова помощ

ВАЖНО! Преди издаване на заповед за одобрение на проектното предложение ДФЗ изисква от кандидата да представи в срок до 10 работни дни от уведомяването:

1. Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му - оригинал или копие, заверено от кандидата;

Когато за някое от горепосочените лица, свидетелството за съдимост подлежи на издаване от чуждестранен орган, същото се представя в легализиран превод – оригинал или копие, заверено от кандидата. Когато в съответната чужда държава свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация, съгласно законодателството на държавата, в която е установено.

2. Удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения на кандидата (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му) – оригинал или копие, заверено от кандидата;

3. Удостоверение за липса на задължения към община (издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му) – оригинал или копие, заверено от кандидата;

4. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато Административният договор за безвъзмездна финансова помощ ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на кандидата съгласно Удостоверението за актуално състояние или вписванията в Търговския регистър – оригинал или копие, заверено от кандидата;

5. Удостоверение от органите на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" във връзка с обстоятелствата по чл. 54, ал. 1, т. 6 от ЗОП - оригинал или копие, заверено от кандидата;

6. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение към Условието за изпълнение) и/или Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение към Условието за изпълнение) – подписано от лице с право да представлява кандидата. В случаите, когато бенефициентът се представлява заедно от няколко физически лица, заявлението се попълва и подписва от всички от тях;

7. Декларация съгласно чл. 24, ал.1, т.8 от Наредба № 22 от представляващия/те кандидата;

8. Декларация по образец за нередности от представляващия/те кандидата;

9. Декларация по образец за съгласие данните от статистическите изследвания, необходими за кандидатстване, оценка на проектното предложение, мониторинг, измерване и отчитане на резултатите от изпълнението и контрола по изпълнението за периода на действие на ПРСР 2014-2020 г. да бъдат предоставени от Националния статистически институт на Управляващия орган на ПРСР, както и да бъдат разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата.

Когато при извършване на проверката по същество на представените от кандидатите документи при договаряне се установи несъответствие между декларираните данни на етап кандидатстване и информацията, посочена в представените документи ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и не се сключва Административен договор с кандидатите.

В срок 15 работни дни от датата на получаване на заповедта за предоставяне на финансова помощ кандидатът има право да сключи тристранен договор с ДФЗ и с МИГ Завет – Кубрат. При неявяване на кандидата в този срок за подписване на договор за предоставяне на финансова помощ той губи правото на подпомагане по тази процедура, но може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност в следваща процедура.

Представеният в „Документи за изпълнение” към настоящите Условия за кандидатстване **Административен договор** е по образец, изготвен от ДФЗ.

Ако кандидат по одобрен за финансиране проект откаже сключване на Административен договор, се пристъпва към сключване на Административен договор с кандидат от резервния списък (в случай че такъв е съставен) по поредността на класирането до изчерпване на наличния бюджет по процедурата.

Уведомяването на всички кандидати се извършва само и единствено чрез ИСУН. Управляващият орган не носи отговорност ако поради грешни и/или непълни данни за кореспонденция, предоставени от самите кандидати, те не получават кореспонденцията с Управляващия орган.

28. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложенията включват документи за попълване и документи за информация, както следва:

Документи за попълване към Условието за кандидатстване:

Приложение № 2 – Основна информация за проектното предложение
Приложение № 5 - Таблица допустими инвестиции по мярка 4.1
Приложение № 6 - Декларация съгласно Приложение №12 от Наредба № 22 на МЗХГ.
Приложение № 7 - Бизнес план
Приложение № 7А Таблици към бизнес плана
Приложение № 8 - Декларация по чл. 3 и 4 ЗМСП.
Приложение 8А - Справка за обобщените параметри на предприятието, което подава декларация по чл. 3 и чл. 4 на ЗМСП
Приложение № 9 - Формуляр за мониторинг по подмярка 19.2
Приложение № 10 - Форма за наблюдение и оценка на проектите по мярка 4.1
Приложение № 11 - Справка декларация за приходи от земеделие
Приложение № 12 - Декларация СПО
Приложение № 13 - Декларация за нередности
Приложение № 14 - Декларация за неприложими документи
Приложение № 15 - Количествено-стойностна сметка
Приложение № 16 - Запитване за оферта
Приложение № 17 - Декларация за самоходна техника
Приложение № 18 – Декларация по чл.25 ЗУСЕСИФ
Приложение № 19 – Декларация НСИ.
Приложение № 20 – Декларация иновация.
Приложение № 21 – Декларация за постигнати стандарти на общността.
Приложение № 21А Декларация за съответствие с всички задължителни стандарти.
Приложение № 29 – Справка персонал.
Приложение № 30 – Декларация двойно финансиране.
Приложение № 31 – Декларация за липса или наличие на изкуствено създадени условия.
Приложение №40 - Декларация съгл. заповед RD_09-647_ot_03.07.2019

Документи за информация към Условието за кандидатстване:

Приложение № 1 Формуляр за кандидатстване (приложение към настоящата процедура в ИСУН 2020 - <https://eumis2020.government.bg>).

Приложение №3- Контролен лист/Таблица/Критерии за административно съответствие и допустимост;
Приложение №4 – Таблица/Критерии за техническа и финансова оценка (ТФО)
Приложение № 22 – Калкулатор на земеделска техника.
Приложение №23 – Инструкция за ползване на калкулатор за земеделска техника.
Приложение №24 – Таблица за изчисляване на СПО.
Приложение №25 – Новоприети стандарти.
Приложение №26 – Минимални изисквания. по чл. 41, ал. 2 от ПМС № 161
Приложение №32 – Обяснителни бележки
Приложение №33- Списък по чл.32 от Договора за създаване на ЕО
Приложение №35- Процедура за подбор на проекти МИГ ЛОМ
Приложение №34- Суровини чувствителни сектори
Приложение №36 -Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020.
Приложение №37 - Указания за предварителни проверки и последващ контрол във връзка с провеждане на обществени поръчки по проекти, финансирани от ДФЗ-РА
Приложение №38 - Указания за попълване на данните в таблиците от бизнес плана за кандидати групи/организации на производители.
Приложение №39 – Таблица за редукция на бюджета